

2024

Překladatelské služby – Hodnocení výstupu překladu – Obecný návod

ČSN
ISO 5060

76 1508

Translation services – Evaluation of translation output – General guidance

Services de traduction – Évaluation des résultats de traduction – Recommandations générales

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5060:2024. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 5060:2024. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných dokumentech

ISO 20539 zavedena v ČSN ISO 20539 (76 1506) Překlad, tlumočení a souvisící technologie – Slovník

Souvisící ČSN

ČSN EN ISO 9000:2016 (01 0300) Systémy managementu kvality – Základní principy a slovník

ČSN EN ISO 17100:2015 (76 1501) Překladatelské služby – Požadavky na překladatelské služby

ČSN ISO 31000 (01 0351) Management rizik – Směrnice

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v člancích „Informace

o citovaných dokumentech“ a „Souvisící ČSN“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

Vypracování normy

Zpracovatel odborného překladu: PETRAŠOVÁ BRNO, IČO 40448584

Technická normalizační komise: TNK 114 Terminologie: principy a koordinace

Vydala: Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Citované dokumenty a souvisící ČSN lze získat na e-shopu.

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ICS 01.020

Obsah

Strana

Předmluva.....	
.....	5
Úvod.....	
.....	6
1..... Předmět normy.....	
.....	7
2..... Citované dokumenty.....	
.....	7
3..... Termíny a definice.....	
.....	7
3.1..... Obecné pojmy.....	
.....	7
3.2..... Pojmy vztahující se k osobám zapojeným do procesu hodnocení.....	9
3.3..... Pojmy vztahující se k procesu hodnocení.....	9
3.4..... Pojmy vztahující se k chybám.....	
....	10
3.5..... Pojmy vztahující se k trestným bodům.....	11
4..... Lidské zdroje.....	
.....	11

4.1.....	
Obecně.....	
.....	11
4.2.....	Profesní kompetence
hodnotitelů.....	
. 11	
4.3.....	Kvalifikace
hodnotitelů.....	
.....	12
5.....	Fáze předběžného
hodnocení.....	
....	12
5.1.....	Přístupy
k hodnocení.....	
.....	12
5.2.....	Provádění hodnocení výstupu
překlada.....	12
5.3.....	
Specifikace.....	
.....	13
5.4.....	Typologie
chyb.....	
.....	13
5.5.....	Váhy typů
chyb.....	
.....	14
5.6.....	Úrovně
závažnosti.....	
.....	14
5.7.....	Kritické
chyby.....	
.....	14
5.8.....	Započítávání opakovaných
chyb.....	14
6.....	Fáze
hodnocení.....	
.....	14
6.1.....	
Obecně.....	
.....	14

6.2..... Základní zásady hodnocení.....	15
6.3..... Vzorkování výstupu překladu, který se má hodnotit.....	15
6.4..... Karta pro bodové hodnocení překladu.....	15
6.5..... Rating kvality.....	16
7..... Fáze po provedení hodnocení.....	16
7.1..... Zpětná vazba.....	16
7.2..... Řešení sporů.....	16
Příloha A (informativní) Podmínky použití překladu, účel hodnocení a omezení.....	17

Příloha B (informativní) Vytváření strategie hodnocení překladu.....	18
Příloha C (informativní) Vytváření systému hodnocení překladu.....	19
Příloha D (informativní) Vzorkování.....	20
Příloha E (informativní) Soudržnost a provázanost.....	21
Příloha F (informativní) Příklady karet pro bodové hodnocení výstupu překladu.....	22
Bibliografie.....	26

DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

© ISO 2024

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být, není-li specifikováno jinak nebo nepožaduje-li se to v souvislosti s její implementací, reprodukována nebo používána v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým ani mechanickým, včetně pořizování fotokopii nebo zveřejňování na internetu nebo intranetu, bez předchozího písemného souhlasu. O souhlas lze požádat buď ISO na níže uvedené adrese, nebo členskou organizaci ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

CP 401 · Ch. de Blandonnet 8

CH-1214 Vernier, Geneva

Tel.: + 41 22 749 01 11

E-mail: copyright@iso.org

Web: www.iso.org

Publikováno ve Švýcarsku

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve Směrnících ISO/IEC, Část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve Směrnících ISO/IEC, Část 2 (viz www.iso.org/directives).

ISO upozorňuje na možnost, že implementace tohoto dokumentu smí vyžadovat využití patentu (patentů). V souvislosti s tím ISO nezaujímá žádné stanovisko týkající se důkazů, platnosti nebo použitelnosti všech uplatňovaných patentových práv. Ke dni zveřejnění tohoto dokumentu ISO neobdržela oznámení o patentu (patentech), který smí být vyžadován pro implementaci tohoto dokumentu. ISO však upozorňuje implementující organizace, že se nemusí jednat o nejnovější informace, které lze získat z databáze patentů dostupné na adrese www.iso.org/patents. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci všech takových patentových práv.

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamená schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT) – viz www.iso.org/iso/foreword.html.

Tento dokument vypracovala technická komise ISO/TC 37 *Jazyk a terminologie*, subkomise SC 5 *Překlad, tlumočení a souvisící technologie*.

Jakákoliv zpětná vazba nebo otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na adrese www.iso.org/members.html.

Úvod

Globalizace, s níž souvisí růst překladatelského trhu, profesionalizace překladatelských služeb a rostoucí dostupnost online nástrojů pro strojový překlad, zvýšila poptávku po standardizovaných a harmonizovaných zásadách a postupech pro hodnocení výstupu překladu.

V průmyslovém světě, kde produkty musí odpovídat právním předpisům a specifikacím klientů, musí být výstup překladu považován za produkt, který musí splňovat určité požadavky. Systematické porovnávání cílového jazykového obsahu se zdrojovým jazykovým obsahem s přihlédnutím ke specifikacím překladového projektu poskytuje prostředky k dosažení efektivního a objektivního posouzení výsledků.

1 Předmět normy

Tento dokument poskytuje návod pro hodnocení výstupu překladu provedeného člověkem, posteditovaného výstupu strojového překladu a výstupu neposteditovaného strojového překladu. Poskytuje rovněž návod týkající se kvalifikací a kompetencí hodnotitelů. Tento dokument se rovněž zabývá úlohou vzorkování.

Tento dokument se zaměřuje na analytický přístup k hodnocení překladu pomocí typů chyb a trestných bodů nakonfigurovaných tak, aby bylo možné stanovit chybovost a rating kvality.

Dále se pak pozornost zaměřuje pouze na lidské hodnocení výstupu překladu. Tento dokument se řídí koncepcí navrženou tak, aby zachycovala co nejméně složitostí. Důvodem této koncepce je snaha, aby byl tento dokument použitelný pro co největší počet uživatelů v překladatelském oboru.

Návod obsažený v tomto dokumentu může rovněž napomáhat hodnocení zdrojových textů určených k překladu.

Tento dokument je vhodný pro poskytovatele překladatelských služeb (PPS), včetně jednotlivých překladatelů, překladatelských společností nebo interních překladatelských služeb, jejich klientů a dalších zainteresovaných stran v překladatelském oboru, jako jsou např. instituce pro vzdělávání a odbornou přípravu překladatelů.

Tento dokument se netýká souvisících prvků, jako např. procesů pro prokazování kvality výstupu překladu a nápravných opatření.

Tento dokument se netýká tlumočení.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.